

**B R U
G G E**

CULTUUR
CENTRUM
BRUGGE

ONETWOTHREEONETWO
ALBERT QUESADA

Woensdag 14 oktober 2020
MaZ

ALBERT QUESADA PRESENTEERT ONETWOTHREEONETWO DANSEN OP MUZIEKPAPIER

Gilles Michiels

This is not a flamenco piece.

Als je **OneTwoThreeOneTwo** opzoekt op de website van de Catalaanse choreograaf Albert Quesada, worden je twijfels meteen weggenomen: geen flamenco. ‘Maar dat is een beetje retorisch’, geeft Quesada toe, ‘zoals je ook aan roze olifanten zult denken als ik zeg dat je dat niet mag doen.’

Het antwoord op de vraag of deze voorstelling flamenco is, verdient meer nuance. Wat je in deze voorstelling inderdaad niet zult zien, is een kopie van flamencodans. Albert Quesada is geschoold aan de Hogeschool voor de Kunsten in Amsterdam en P.A.R.T.S., de prestigieuze Brusselse dansschool van Anne Teresa De Keersmaeker. Zijn achtergrond ligt met andere woorden in de hedendaagse dans.

Maar de flamencomuziek is in **OneTwoThreeOneTwo** wel alomtegenwoordig. Je hoort de tablaos van oude legendes als Manolo Caracol en Camarón de la Isla en meer recente namen als gitarist Sábicas en zanger Miguel Poveda. De bewegingstaal die Quesada en zijn danspartner Zoltán Váculya bij hun muziek creëerden is volstrekt uniek, maar bevat alles van de dans die je doorgaans bij die warmbloedige klanken verwacht. Je zou kunnen stellen dat Quesada muzikale structuren naar choreografie vertaalt. En dus is kijken bij hem ook altijd een beetje luisteren.

Muzikale reizen

‘Eigenlijk is de muziek van bij aanvang mijn uitgangspunt geweest’, vertelt Quesada. ‘Veelal zijn mijn voorstellingen reizen langs muziekgenres, vaak de klassieke muziek, en bijzondere muziekstukken.’ Zijn eigen reis als choreograaf begon met de Goldbergvariaties, gespeeld door de beroemde pianist Glenn Gould, waaruit in 2005 **Solo on Bach & Glenn** voortkwam en daarna het duet **Solos Bach & Gould**. In latere creaties werden ook Beethoven, Brahms, Bizet, Bernstein, Sjostakovitsj, Haydn, Wagner en Ligeti en Vivaldi ten dans gevraagd. ‘Ik ben altijd op zoek naar muziek die groeit met elke luisterbeurt, muziek die niet bij aanvang zijn geheimen prijsgeeft. Via de mechanismen van dans kan ik aanzetten om er op een andere manier naar te luisteren.’

Ook **OneTwoThreeOneTwo** ontleent zijn titel aan zijn muzikale bron. In het ritme ('compás') van de flamenco, dat bestaat uit een twaalfeltsysteem (1-2-3 1-2-3 1-2 1-2 1-2), is het patroon uit de titel één de meest fundamentele sequenties. Ze illustreert hoe muziek die op het eerste gezicht eenvoudig lijkt - met vaak slechts twee zangers en een gitarist - toch best complex in elkaar steekt.

Dat fascineerde ook Quesada toen hij de flamenco leerde kennen tijdens een repetitieperiode bij Thomas Hauert, de Zwitserse choreograaf met wie hij al zo vaak samenwerkte. 'In de flamenco schuilt een vuur dat op het publiek een onweerstaanbaar effect heeft. De muziek is direct in haar intensiteit, elk gevoel lijkt vanuit het hart te komen, en toch vereist ze zo'n concentratie, gezien die complexe ritmische patronen. De flamencodans, waarin ik me in tweede instantie verdiepte, kent diezelfde dubbelheid: helder en gedetailleerd in de bewegingen, maar tegelijk zo'n emotionele ontlading dat een artiest een onmiddellijke verbinding met zijn publiek tot stand brengt.'

Eigen interpretatie

Quesada's groeiende fascinatie zette hem aan om de klassieke muziek tijdelijk te verlaten. Wat volgde, was een langdurig onderzoek naar de roots, de technieken en rituelen van de flamenco. **OneTwoThreeOneTwo** uit 2015 was de eerste vrucht van dat onderzoek. In 2019 kwam de opvolger **Flamingo's**, Quesada's meest recente groepschoreografie, waarin ook de aspecten van flamenco in andere muziekgenres worden verkend, bij artiesten als Whitney Houston, Maria Callas en Elton John. Oorspronkelijk zou die voorstelling - en niet **OneTwoThreeOneTwo** - dit najaar in Brugge getoond worden, maar de coronamaatregelen maakten het veiliger voor een duet om naar België te reizen, en dus kunnen wij kennismaken met Quesada's eerste passen in de flamenco.

Vanzelfsprekend waren die niet, erkent de choreograaf. Hoe stap je als hedendaagse danser in een genre dat je vreemd is? 'Onze uitdaging was om het met afstand en respect te benaderen. Enerzijds wilden we niet doen alsof we flamencodansers waren - dat zijn we niet. Anderzijds wilden we ook geen parodie van het genre maken. Het kwam er dus op aan om het op onze persoonlijke manier te interpreteren, in alle vrijheid.'

In de voorstelling worden lustig alle elementen uit de flamenco gedeconstrueerd - van ritme tot beweging, van aanraking tot interactie. De dansers nemen enkele formele aspecten - zoals de frontaliteit, de nadruk op ritme en het gebruik van spiralen - als uitgangspunt, en integreren die in een gedeeltelijk geïmproviseerde dans. Ook dat laatste aspect is cruciaal binnen flamenco, waar de muziek zelden op schrift wordt gesteld. Op die manier toont **OneTwoThreeOneTwo** het eeuwenoude genre als een levend en steeds

evoluerend organisme. Als toeschouwer herken je het vuur en de principes van flamenco, zonder dat je de dansende lichamen helemaal kunt thuisbrengen.

Nabijheid

Eén genre-element verdient bij Quesada bijzonder aandacht: de nabijheid. Om de mechanismen van de flamencodans optimaal zichtbaar te maken en zijn intieme karakter te waarborgen, laat hij zijn publiek rond het podium plaatsnemen, zo dicht mogelijk bij de dansers. ‘Nabijheid was altijd al één van de onmisbare ingrediënten van de flamenco, die zijn oorsprong vindt in familiefeesten en later naar kleine podia in cafés trok’, weet Quesada. ‘Tegelijk heb ik het ook altijd jammer gevonden dat wij als dansers tijdens repetities aan allerlei details werken, terwijl die weer verloren dreigen te gaan eens we op het podium van het publiek gescheiden worden. Wij vinden het cruciaal om die intimiteit te herstellen en de toeschouwer een uiterst persoonlijke ervaring aanbieden. Als dansers worden wij op die manier gedwongen om ons bewust te worden van elk hoekje van ons lichaam.’

Die nabijheid raakt aan de kern van Quesada’s visie op dans. ‘Ik hou ervan om mijn werk te democratiseren en choreografieën te creëren die door iedereen gedanst kunnen worden. In die zin benader ik - als choreograaf en dansleraar - mijn creaties zoals een componist zijn muziekstukken: ik schrijf ze neer op papier, als een bewegingspartituur, met details over de timing, beweging en andere elementen waarmee de dansers rekening kunnen houden. Zo wordt **Solo on Bach & Glenn** nu ingestudeerd door een danseres die ik nog nooit ontmoet heb. Ze heeft de partituur, kan de tekst volgen en ik beantwoord haar vragen online. Het is ook dankzij deze werkwijze dat ik van **OneTwoThreeOneTwo** een ‘vrouwelijke versie’ (met Katie Vickers) kon maken, toen Zoltán niet beschikbaar bleek om met mij op te treden. In Brugge toon ik alleen de ‘mannelijke versie’, maar iedereen die wil, kan er thuis mee aan de slag.’

Concept: Albert Quesada

Choreografie en dans: Albert Quesada & Zoltán Vakulya

Geluidsontwerp: Albert Quesada

Lichtontwerp: Bert Van Dijck

Muziek: Sabicas, Miguel Poveda, Manolo Caracol, Camarón de la Isla

Kostuums: Sofie Durnez

Muzikaal advies: Juan Carlos Lériada

Assistent choreografie: Petra Söör & Leo Castro

Productie: Albert Quesada / Kosmonaut Production vzw

Coproductie: Charleroi Danses, CCNR, Mercat de les Flors, Vooruit in the frame of the European Network DNA (Departures and Arrivals) / Co-funded by the Creative Europe Program of the European Union

Met de steun van: SACD, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, the Culture Programme of the European Union en de Koning Boudewijn Stichting

In samenwerking met: PACT Zollverein, Kaaitheater, TAKT/ Provinciaal Domein Dommethof, STUK, El Graner, L'animal a l'esquena

INFO & TICKETS

KONINKLIJKE STADSSCHOUWBURG BRUGGE

Adriaan Willaertstraat 2 · 8000 Brugge
dinsdag tot vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur
050 44 30 60 · www.ccbrugge.be

IN&UIT BRUGGE

't Zand 34 · 8000 Brugge
maandag tot zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur
zon- en feestdagen van 10.00 tot 14.00 uur

